

LA LLARGA REVETLLA

Roger Bastida

Columna

ROGER BASTIDA
LA LLARGA
REVETLLA

COL·LECCIÓ CLÀSSICA
PRIMERA EDICIÓ: GÈNER DEL 2020
© ROGER BASTIDA SABIDO, 2020
AUTOR REPRESENTAT PER SILVIA BASTOS, S. L., AGENCIA LITERÀRIA
© COLUMNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.
AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA
ISBN: 978-84-664-2601-5
DIPÒSIT LEGAL: B. 26.361-2019
FOTOCOMPOSICIÓ: GRUP62

www.columnaedicions.cat

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

El paper utilitzat per imprimir aquest llibre està qualificat com a ecològic i procedeix de boscos gestionats de manera sostenible.

En Mateu es va mirar la Mercè, que començava a beure's, per fi, el xampany. Estava obsessionada amb el suc de tomàquet. Havia estat tota la tarda prenent suc de tomàquet amb un rajolí de llimona i força sal. Era la moda.

La Mercè, que es feia dir Mimi, tenia els ulls blaus, era rossa i duia els cabells curts. Quan va ser presentada en societat, a divuit anys, tothom va dir que era de les debutants més belles i amb més *charm* de Barcelona. Tot i que havia nascut a l'Eixample, feia uns quants anys que els seus pares havien decidit traslladar-se a una de les noves torres de l'avinguda Pearson, lluny del centre de la ciutat.

Es va posar a regirar la bossa de mà per trobar la cigarrrera. En Mateu, morè i ben plantat, tot i que el seu atractiu no era res de l'altre món, li va allargar una capsa de mistos. La Mimi va somriure; tenia les pales tacades de pintallavis. L'orquestra començava a tocar «El manisero».

—Com duc els cabells? Anem a ballar amb els altres. Vaig bé? —va preguntar la Mimi deixant el mantó de Manila a la cadira.

La revetlla de Sant Joan del Club de Tennis Barcelona era de les poques de la ciutat que ofería una orquestra d'envergadura a l'aire lliure. Hi servien coca de fruita i de llardons, i xampany. Cap a la mitjanit, els cambrers, amb uniformes impecables, van començar a treure safates amb brioixos de mantega i pernil cuit, i canapès d'ou filat. En Mateu se sentia una mica ridícul: la Mimi l'havia convençut de comprar-se un esmòquing blanc perquè deia que feia estiu.

—Mira, semblo un majordom. Els cambrers també van de blanc —va dir-li en Mateu a cau d'orella mentre ballaven.

—No siguis ruc. Estàs guapíssim. Creus que tocaran «Tico tico»? —La Mimi es va deslligar les serpentines que duia al voltant del coll i les va deixar caure a terra.

Havien decorat el recinte amb bombetes, fanals i banderoles de paper; hi havia la senyera, la bandera de la Segona República Espanyola i la del Regne Unit, perquè un gran nombre dels socis del club eren britànics.

La Sisita, que havia deixat de ballar amb en Joan, es va acostar a la Mimi i la va agafar de la mà.

—Veni! Anem a veure el castell de focs!

Totes les dones de la festa duïen vestits llargs i mantons de Manila. Els homes vestien esmòquings negres; els més atrevits i els joves, però, els duïen de color blanc o blau ultramar. La Mimi, que vestia de lamé daurat i duia un collaret de boletes de jade, se'n va anar amb la Sisita. En Mateu va sortir de la pista de ball i va caminar cap a la taula mentre tothom corria en direcció contrària per no perdre's els focs artificials.

L'orquestra va tallar en sec la música. Els petards xiulaven i el cel s'omplia de guspines de coure. Fins i tot els

cambrers havien deixat el bufet desatès per atansar-se a admirar l'espectacle. En Mateu, de camí cap a la taula, va acostar-se al bufet i va agafar una de les safates amb coca de llardons. Es va asseure al damunt del mantó de la Mimi i, quan se'n va adonar, el va col·locar sobre el respall d'una altra cadira. No quedava xampany a l'ampolla. Va encendre una cigarreta i hi va fer un parell de xuclades amb tranquil·litat. Enllà se sentien els aplaudiments i les veus de la gent. En Mateu va centrar l'atenció en un noi ros que s'acostava des de la pista de ball. No portava la jaqueta i s'havia tret el llacet. Duia una copa a la mà. El coneixia superficialment perquè era un cosí llunyà de la Sisita que havia tornat feia poc de l'estranger —de França?—. Hi havia coincidit algun cop en alguna festa, tot i que no hi havia parlat mai. Anava sempre molt ben vestit i solia freqüentar el grup d'en Francesc Suqué, encara que d'això darrer no n'estava del tot segur. El que sabia del cert és que era un cosí llunyà de la Sisita, sí. De fet, «mitja Barcelona» estava emparentada; tothom era cosí llunyà d'algú. Durant els puixants primers anys de la Restauració borbònica gairebé un quart de les bones famílies barcelonines tenia la sang bruta d'hemofília —fins i tot en això es negaven a quedar en un segon pla respecte de l'endogàmica noblesa local!—... Sort de l'arribada d'il·lustres i aristocràtics cognoms aragonesos, valencians, bascos, madrilenys, andalusos i cubans, que va permetre un respir genètic, ja a principis del xx, a les tancades nissagues del cotó.

—Veig que no soc l'únic que no s'ha quedat a veure el castell de focs. T'importa que sigui? —I el noi ros va seure sense esperar la seva resposta. Tot seguit es va treure els botons de puny i se'ls va guardar a la butxaca. Va començar a arromangar-se les mànigues de la camisa fins als colzes.

—Fa calor, oi? —va dir en Mateu mirant de fer-se el cortès, perquè no sabia ben bé què dir.

—Déu-n'hi-do.

Es va fixar en la copa del noi, un Martini sec amb oliva i tot.

—D'on has tret aquest Martini? Els cambrers han marxat del bufet. Sembla que són del Ritz, però ja veus... Els cambrers, dic —va explicar en Mateu.

—Me l'he fet jo mateix. El bufet d'allà al fons també s'ha quedat sol.

—Vaja. Quina sort.

—En vols? No crec que me l'acabi.

En Mateu va declinar l'ofertament, però, a canvi, li va allargar la cigarrera.

—No fumo. Esgrogeeix les dents. —El noi va somriure tot ensenyant una dentadura blanquíssima.

En Mateu sempre es fixava en les dents de la gent. El noi devia ser uns tres o quatre anys més jove que ell. Vint-i-dos, com a màxim. Tenia la pell blanca, els cabells del color de la palla i els ulls d'un blau agrisat. Duia ulleres de carei.

—Tu ets el promès de la Mimi Banús, oi?

—Sí. Bé, encara no ens hem promès amb l'anell, però sí. Em dic Mateu, Mateu Serra. Encantat.

Van encaixar.

—Dels Serra de Manresa? La meva mare hi té unes terres.

—Temo que no. Dels Serra del carrer Diputació, més aviat.

—Esta bé. —El noi va riure—. Jo em dic Salvador.

—I ets el cosí de la Sisita Grau.

—Sí. Cosí llunyà, per dir-ho d'alguna manera. Les nostres àvies eren cosines. I parlant del rei de Roma... O de la reina de Saba, més aviat...

La Sisita i la Mimi es van acostar corrents, de la mà. Unes passes més enllà apareixien en Joan, l'Eulàlia i l'Oriol. En Joan, el promès de la Sisita, havia pagat a un cambrer per aconseguir un parell més d'ampolles de xampany, que duia sota el braç.

—Us heu perdut els focs! Han estat espectaculars —va exclamar la Mimi.

—Salvador! Quina sorpresa! Fa molt que has arribat? Amb qui has vingut? —va preguntar la Sisita quan es va adonar de la presència del seu cosí.

—Fa una estona. Amb un amic; no el coneixes. Érem a la taula de la Carmenchu Martorell, però m'he avorrit i he vingut a saludar-te —va explicar en Salvador, somrient amb les seves dents immaculades.

La Mimi va demanar a les noies que l'acompanyessin al tocador:

—Amb tanta estona que fa que som a la pista dec estar tota escabellada. I vull empolvorar-me.

Els nois van obrir una de les ampolles que havia dut en Joan.

La Sisita Grau, que en realitat es deia Concepció, era amiga de tota la vida de la Mimi. Totes dues havien conegut l'Eulàlia a les classes de tennis. Passada la pubertat, la Sisita havia començat a festejar amb en Joan, i l'Eulàlia amb l'Oriol. En Joan coneixia en Mateu de l'Equestre, on solien anar cada matí per afaitar-se i llegir la premsa abans d'entrar a treballar; en Joan va presentar en Mateu a la Mimi i el festeig no es va fer esperar.

L'aire de la nit transportava les olors dolces i un xic corrompudes de la figuera. La gent començava a marxar. Els voltants del club eren tot un escampall de cotxes aparcats

sobre les voreres. L'orquestra havia deixat de tocar música americana i interpretava peces de sarsuela. El terra era ben brut de pasta de paper humida, perquè les serpentinaes i el confeti s'havien anat barrejant amb el xampany vessat al llarg de la vetllada. Van veure que una cambrera venia tabac de taula en taula i la Mimi va demanar a en Mateu que li comprés una cigarreta, una i prou, pel simple fet de treure's les ganes de fumar: «Si la mamà s'assabentés d'aquestes coses...».

Com que van decidir d'anar passant, les noies es van posar els mantons sobre les espatlles. La Mimi els va reiterar la invitació a la festa que celebrarien dissabte, a casa: com cada any, el seu pare havia contractat un pianista per donar la benvinguda a l'estiu.

—Esmòquing obligatori, nois. No deveu voler que li vingui un atac de cor a la mamà, oi?

—Parlant d'esmòquings: dec tenir la jaqueta i el llaçet a l'altra taula. Jo m'acomio aquí —va dir en Salvador.

—Tu també hi estàs convidat, Salvador. Si vols venir, ja ho saps. Repertori actual: Schönberg, Mompou, Gerhard... —va comentar la Mimi.

En Salvador va fer que sí amb el cap, va somriure i se'n va anar per recuperar la seva jaqueta.

La música es va aturar, els cambrers van començar a recollir les copes i l'Eulàlia es va queixar perquè li coïen els ulls.

L'educació que en Mateu Serra havia rebut havia estat cara, tradicional i molt catòlica, una educació força per sobre de les possibilitats que oferien les rendes del negoci familiar, d'altra banda. Quan va acabar la carrera va entrar a treballar a la gestoria administrativa de Consell de Cent que havia heretat en Sever a la mort del pare. En Sever, el seu mig germà, era fill de l'anterior matrimoni del papà. En Mateu no atenia els clients: es dedicava als comptes i les factures. A les vuit del matí solia anar a l'Eqüestre per afaitar-se i coincidir amb els joves adinerats de la ciutat, i un parell o tres de dies a la setmana, a més, hi practicava gimnàstica en sortir de la feina. Els dissabtes a la nit sopava al Salón Rosa amb els de la colla, però, si tenien ganes de ballar, agafaven els cotxes i anaven a sopar a La Pèrgola i després es deixaven veure pel Hollywood Bar.

La calor —enganxosa, humida, opressora, per bé que necessària— s'havia començat a fer insuportable des de la

setmana d'abans de la revetlla. En Mateu havia aparcat les armilles i s'havia començat a posar els vestits de fil.

Una tarda, com que havia sortit d'hora del despatx, va convidar la Mimi a fer un tomb i a prendre una d'aquelles orxates glaçades a la terrassa del casino de la Ciutadella. En Mateu preferia, sens dubte, el Turó Park, però la Mimi s'estimava fer més camí i veure la platja. Ella trobava que el seu barri era avorridíssim: a Pedralbes només hi havia torres amb jardins i solars buits. En Mateu hauria matat per néixer en una casa com la de la seva promesa, amb piscina, emparat i cinc minyones. El seu Eixample li semblava vell. Un cop casats anirien a viure a la Bonanova; l'Eulàlia i l'Oriol, que havien de casar-se aquell mateix setembre, havien vist uns quants pisos a Sant Gervasi. Tot i que el pare de la Mimi era propietari d'una finca a Fontanella i haurien pogut quedar-se i reformar un dels seus pisos, aquell carrer no agradava a la parella. A la Mimi li feia certa gràcia la Via Laietana perquè tenia cases altes i molt modernes —«Hi viu el senyor Cambó, que és amic del papà»— i era a prop del mar, però ell preferia un barri residencial; allò de la Via Laietana li semblava un caprici passatger. Va mirar les mans de la Mimi, que s'entretenien a remenar la beguda amb la palleta de paper; duia les ungles molt cuidades i pintades de vermell. En Mateu estava incòmode perquè a la taula del costat hi seia una família amb nens que no paraven d'arrossegar les cadires. La Mimi semblava una estrangera: vestia exquisidament i totes les senyores coincidien a admirar el seu bon gust. Portava un vestit que solia posar-se sovint durant els mesos d'estiu; era blanc i duia una filera de botonets vermells de dalt a baix. —«Com els cardenals», deia en Mateu per fer-la enrabiari—. El complementava amb un cinturó roig i sabates del mateix color. També s'havia posat les ulleres de sol i una pamela de palla.

—Els pares de l'Oriol i l'Eulàlia ja han pagat el banquet. Serviran *médailles de filet mignon de porc au porto*. Massa típic, no creus? —va dir la Mimi.

—Jo ho veig bé. Què hi posaries, tu?

—Jo, per començar, no faria la boda al Ritz. Si la fas a casa és més íntim; al jardí.

—Sí, tens raó.

—Òbviament. Nosaltres la farem al jardí de la torre, és clar. I jo serviria llagostins. Una cosa més lleugereta, més bufet.

La Mimi es va acabar l'orxata i es va netejar la boca amb el tovalló.

—Vaig al tocador. De seguida torno.

La Mimi era la filla única del doctor Carles Banús, cirurgià plàstic. Tot i que en Carles Banús es dedicava a empeltar rostres desfigurats per l'acció del foc, els diners els havia fet corregint les desviacions dels envans nasals de les dames barcelonines més atrevides, injectant parafina o greix a les arrugues de les artistes del cinema, extraient els queixals de les pacients que es lamentaven de tenir uns trets massa tous i aixecant les celles de les princeses russes que feien estades periòdiques a la ciutat des de l'any disset. El doctor havia encarregat una torre a l'avinguda Pearson pels volts de l'exili de Primo de Rivera, perquè estava convençut que l'aire del centre de Barcelona esdevindria irrespirable per l'excés d'automòbils en pocs anys, i també perquè la seva selecta clientela s'havia traslladat cap a la zona alta, que era com començaven a anomenar-se els barris compresos entre la Diagonal i el Tibidabo. Un temps després es va fer construir la piscina; la va encomanar a en Rubió i Tudurí, en forma de ronyó, perquè havia llegit un reportatge sobre la mansió californiana de la Mary Pickford i ell

volia un jardí similar: «Mediterrani, però amb un toc actual».

Els Banús eren diners vells, encara que la seva fortuna no venia del tèxtil, que tantes alegries havia donat a l'economia catalana. Havien estat arquitectes, titulats primer a Madrid i després a Barcelona, des de, com a mínim, principis del segle XIX. El pare d'en Carles Banús, que havia estat l'arquitecte municipal de diversos pobles del Maresme, s'havia fet d'or projectant cases d'estiueig a Argentonna i Sant Andreu de Llavaneres —els Banús en deien, simplement, «Llavaneres»—, i la mare, que era la que realment havia aportat els béns gruixuts al matrimoni, pertanyia a una de les nissagues iniciadores del Banc Hispano Colonial. El germà d'en Carles Banús, que havia seguit la tradició familiar, s'havia especialitzat en el disseny de benzineres —«el negoci del segle!»— i fins i tot alguna de les seves estacions de servei havia estat premiada internacionalment. Membre fundador del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, havia contribuït, entre altres fites tècniques, a la instal·lació del sistema d'aire condicionat del luxós cinema Coliseum. Els Banús, en definitiva, eren una d'aquelles pomes d'or genuïnament barcelonines que penjaven d'un espès arbre genealògic atapeït d'escuts, de branques flordelisades, d'anells de metall, de filacteris i de cognoms compostos.

La piscina en forma de ronyó, el xofer, la parella de llebrers afganesos i l'enorme Beltrán Massés del rebedor —«Hall», com en deia la Mimi— feien que en Mateu se sentís com un menestral quan visitava la torre Banús. Totes aquelles comoditats i exuberàncies l'atreïen, però també el feien sentir una mica fora de lloc. A casa seva tenien una cuinera, una minyona i un Urgell penjat al menjador: els pares l'havien educat perquè se'n sentís or-

gullós, però els Banús eren fets d'una altra pasta. En Mateu, no obstant això, sempre s'havia esforçat per anar als clubs, als restaurants i a les botigues que freqüentava el cercle de la Mimi. Gaudia de la companyia d'aquella gent.

—Ja soc aquí —va anunciar la Mimi.

—Perfecte. Ja he pagat.

—Marxem?

En Mateu havia estat incòmode tota l'estona perquè els nens de la taula del costat no havien parat de fer soroll. Mentre la Mimi i ell se n'anaven, va pensar: «Maleïts marrecs; haurien de tenir l'entrada prohibida a les terrasses».